

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
КАМА ТАМАГЫ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ТЕНЕШ

ШӘНӘР ТИБЫНДАГЫ ПОСЁЛОГЫ
МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕГЕ

КАРАР

Тенеш ш.т.б.

№ 38-рс

Поселок Советы тарафыннан 2021 елның 16 декабрәндә кабул ителде
Тенеш бистәсе башлыгы тарафыннан 2021 елның 16 декабрәндә имзalandы

«Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районының Тенеш шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендәге муниципаль контроль турындагы нигезләмәне раслау хакында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 14 статьясындагы 1 өлешенәң 19 пункты, «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль закон, «Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районының Тенеш шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлеге уставы нигезендә , «Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы Тенеш шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлеге Советы
КАРАР ЧЫГАРДЫ:

1. «Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районының Тенеш шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль турында кушымтада бирелгән Нигезләмәне расларга.

2. Әлеге карар, әлеге карарның 1 пункттында күрсәтелгән нигезләмәнең 4 бүлеге нигезләмәләреннән тыш, рәсми басылып чыккан көненнән үз көченә керә, әмма 2022 елның 1 гыйнварыннан да иртәрәк түгел.

3. Әлеге карарның 1 пункттында күрсәтелгән Нигезләмәнең 4 бүлеге нигезләмәләре 2022 елның 1 мартыннан үз көченә керә.

4. Әлеге карарны түбәндәге адреслар буенча урнашкан мәгълүмат стендларында игълан итәргә: Татарстан Республикасы,

Кама Тамагы муниципаль районы, Тенеш ш.т.п., Ленин ур., 8 йорт;
Татарстан Республикасы, Кама Тамагы муниципаль районы, Тенеш
ш.т.б., Пионер ур., 18 йорт, шулай ук Татарстан Республикасының
хокукый мәгълүматның рәсми порталында һәм Татарстан
Республикасы Кама Тамагы муниципаль районының рәсми сайтында
«Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә
урнаштырырга.

1. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуны «Татарстан
Республикасы Кама Тамагы муниципаль районының Тенеш шәһәр тибындагы
поселогы» муниципаль берәмлеге башлыгына йөкләргә.

«Татарстан Республикасы Кама
Тамагы муниципаль районының
Тенеш шәһәр тибындагы поселогы»
муниципаль берәмлеге башлыгы, Совет
рәисе

И. Т. Гыйниятов

«Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районының Тенеш шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлеге территориясендә төзекләндрү өлкәсендәге муниципаль контроль турында нигезләмә

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Әлеге Нигезләмә «Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районының Тенеш шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлеге территориясендә төзекләндрү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру тәртибен (алга таба - төзекләндрү өлкәсендә контроль) билгели.

1.2. Төзекләндрү өлкәсендә контроль предметы булып «Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районының Тенеш шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлеген төзекләндрү кагыйдәләренең (алга таба - төзекләндрү кагыйдәләре), социаль, инженерлык һәм транспорт инфраструктуралары объектларыннан һәм күрсәтелә торган хезмәтләрдән инвалидларның файдалана алуын тәмин итү таләпләренең (алга таба шулай ук - мәжбүри таләпләр) үтәләше тора.

1.3. Төзекләндрү өлкәсендә контроль «Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районының Тенеш шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлеге Башкарма комитеты (алга таба - Башкарма комитет, жирлек) тарафыннан гамәлгә ашырыла.

1.4. Башкарма комитетның төзекләндрү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыруга вәкаләтле вазыйфай затлары - Башкарма комитет житәкчесе (алга таба шулай ук - контрольне гамәлгә ашыруга вәкаләтле вазыйфай затлар). Башкарма комитетның күрсәтелгән вазыйфай затларының вазыйфай бурычларына аларның вазыйфай инструкциясе нигезендә төзекләндрү өлкәсендә контроль вәкаләтләрен гамәлгә ашыру керә.

Тикшерүне гамәлгә ашыруга вәкаләтле вазыйфай затлар төзекләндрү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль закон һәм башка федераль законнар нигезендә хокукларга, бурычларга ия булалар һәм җаваплы булалар.

1.5. Төзекләндрү, профилактик чаралар, контроль чаралар оештыру һәм үткәрү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыруга бәйле мөнәсәбәтләргә карата «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон нигезләмәләре кулланыла.

1.6. Башкарма комитет Төзекләндрү кагыйдәләренең түбәндәгеләрне үз

эченә алган үтәлешен тикшереп тора:

1) янәшәдәге территорияләрне карап тоту буенча мәжбүри таләпләр;
2) төзекләндерү элементларын һәм объектларын тоту буенча мәжбүри таләпләр, шул исәптән таләпләр:

- халыкның азмобиль төркемнәренә мәгариф, сәламәтлек саклау, мәдәният, физик культура һәм спорт объектларына ирекле керүенә комачауламый торган киртәләр урнаштыру, халыкка социаль хезмәт күрсәтү;

- торак булмаган биналарның, төзелмәләренә, корылмаларның фасадларын, биналарның, корылмаларның башка стеналарын, шулай ук төзекләндерүенә һәм жәмәгать урыннарының башка элементларын карап тоту;

- инженерлык корылмаларын эксплуатацияләү өчен кирәкле мәгълүматны үз эченә алган махсус билгеләр, язулар эчтәлеге буенча;

- жир эшләрен гамәлгә ашыру буенча Татарстан Республикасы норматив хокукый актларында һәм Төзекләндерү кагыйдәләрендә, муниципаль норматив хокукый актларда билгеләнгән жир эшләрен гамәлгә ашыру тәртибе нигезендә бирелә торган жир эшләрен гамәлгә ашыруга рөхсәт нигезендә жир эшләрен гамәлгә ашыру;

- биналарга һәм аларга керү юлларына, шулай ук ишегалларына ирекле керүләренә тәмин итү, жәяүлеләренә һәм имин жәяүлеләр хәрәкәтенә куркынычсызлыгын тәмин итү, инвалидларны һәм халыкның башка аз мобильле төркемнәренә кертеп, жир эшләрен гамәлгә ашыру чорында;

- төзекләндерүенә кагыйдәләре чикләнгән транспорт чараларын газонда яисә башка яшелләндерелгән яисә рекреация территориясендә урнаштыруга юл куймау, шулай ук эксплуатацияләү, хезмәт күрсәтү яки ремонт вакытында гомуми файдаланудагы транспорт чаралары территорияләрен пычратуга юл куймау, йөкләр ташыганда яисә төзелеш мәйданнарыннан чыкканда (тент булмау яисә яшеренү сәбәпле);

3) жирлек территориясен кышкы чорда жыештыру буенча мәжбүри таләпләр, шул исәптән биналарның, корылмаларның түбәләрен кардан, наледидан һәм сосулдан чистарту чараларын үткәрүне дә кертеп;

4) жәйге чорда жирлек территориясен жыештыру буенча мәжбүри таләпләр, моңа карантин, агулы һәм чүп үләннәрен ачыклау, аларга каршы көрәш, аларның учакларын бетерү буенча мәжбүри таләпләр дә керә;

5) янгынга каршы махсус режим гамәлдә булган чорда янгыны куркынычсызлыгының өстәмә мәжбүри таләпләре;

6) гомуми файдаланудагы территорияләрдә жир асты коммуникацияләрен салу, яңадан төзү, ремонтлау һәм тоту буенча мәжбүри таләпләр;

7) агач һәм куакларны утырту, саклау һәм карап тоту буенча мәжбүри таләпләр, шул исәптән, мондый документлар (порубочный билет, агач һәм куакларны күчәрәп утырту) Кагыйдәләрдә билгеләнгән очрақларда төзелергә тиеш;

8) каты коммуналь калдыкларны кушу буенча мәжбүри таләпләр;

9) хайваннар көтү буенча мәжбүри таләпләр һәм гомуми файдаланудагы территорияләрдә һәм төзекләндерү кагыйдәләрендә каралган башка территорияләрдә авыл хужалыгы хайваннарын һәм кошларын көтүнең

ярамавы турындагы таләпләр.

Башкарма комитет үз компетенцияләре чикләрендә тикшереп торырга вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан бирелгән мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерү турындагы күрсәтмәләрнең үтәлешен тикшереп тора.

1.7. Әлеге Нигезләмәдә төзекләндерү элементлары дигәндә декоратив, техник, планлаштыру, конструктив жайланмалар, яшелләндерү элементлары, жиһазларның һәм бизәлешнең төрле төрләре, шул исәптән биналарның, төзелешләрнең, корылмаларның фасадлары, кече архитектура формалары, стационар булмаган корылмалар, территорияне төзекләндерүнең состав өлеше буларак кулланыла торган мәгълүмати щитлар һәм күрсәткечләр аңлашыла.

Әлеге Нигезләмәдә төзекләндерү объектлары дигәндә төрле функциональ билгеләнештәге территорияләр аңлашыла, аларда төзекләндерү эшчәнлегә алып барыла, шул исәптән:

1) планировка структурасы элементлары (зоналар (массивлар), районнар (шул исәптән торак районнар, микрорайоннар, кварталлар, сәнәгать районнары), гражданның коммерциягә карамаган бакчачылык берләшмәләрен урнаштыру территорияләре);

2) урам-юл чөлтәре элементлары (аллеялар, бульварлар, магистральләр, тыкрыклар, майданнар, юллар, проспектлар, тыкрыклар, разьездлар, төшүләр, трактлар, тупиклар, урамнар, шоссе);

3) ишегалды территорияләре;

4) балалар һәм спорт майданчыклары;

5) хайваннарны урамда йөртү өчен майданчыклар;

6) парковкалар (парковка урыннары);

7) парклар, скверлар, башка яшел зоналар;

8) техник һәм санитар-яклау зоналары;

Әлеге Нигезләмәдә киртәләүче жайланмалар дигәндә капкалар, калиткалар, шлагбаумнар аңлашыла, шул исәптән автомат рәвештә, һәм декоратив коймалар (коймалар).

1.8. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда хәвеф-хәтәрләрне бәяләү һәм идарә итү системасы кулланылмый.

2. Закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычын профилактикалау

1.9. Башкарма комитет төзекләндерү өлкәсендә, шул исәптән профилактик чаралар үткәру юлы белән, контрольне гамәлгә ашыра.

1.10. Профилактик чаралар контрольдә тотыла торган затлар тарафыннан мәжбүри таләпләрне намуслы үтәүне стимуллаштыру, мәжбүри таләпләрне бозуга һәм (яисә) закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерергә сәләтле шартларны, сәбәпләрне һәм факторларны юкка чыгару максатларында, һәм мәжбүри таләпләрне контрольдә тотыла торган затларга житкерү, аларны үтәү ысуллары.

1.11. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда зыян (зыян) китерү куркынычын киметүгә юнәлдерелгән профилактик чаралар үткәру

контроль чараларын үткәругә карата өстенлекле санала.

1.12. Профилактик чаралар Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнгән тәртиптә расланган закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерү куркынычын профилактикалау программасы нигезендә гамәлгә ашырыла, шулай ук зыян китерү куркынычын профилактикалау программасында каралмаган профилактик чаралар да үткәрелергә мөмкин.

Профилактик чаралар уздырганда контроль объектларының закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә (зыянны) зыян (зыян) китерү куркынычы яки мондый зыян (зыян) китерелгән, төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфай зат, контроль чараларны үткәру турында карар кабул итү өчен, жирлек башлыгына бу хакта мәгълүматны кичекмәстән жиберә дип билгеләнгән очракта.

1.13. Төзекләндерү өлкәсендә башкарма контроль башкарганда түбәндәге профилактик чаралар төрләре уздырыла ала:

- 1) мәгълүмат житкерү;
- 2) консультацияләү;

2.6. Мәгълүмат бирү Кама Тамагы муниципаль районының рәсми сайтында (жирлек бүлеге) “Интернет” мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә (алга таба - районның рәсми сайты) контроль эшчәнлеккә багышланган махсус бүлектә (махсус бүлеккә керү) тиешле белешмәләрне районның рәсми сайтының төп (төп) битенән, массакүләм мәгълүмат чараларында, контрольдә тотыла торган затларның шәхси кабинетлары аша дәүләт мәгълүмат системаларында (алар булса) һәм башка рәвешләрдә урнаштыру юлы белән мәжбүри таләпләрне үтәү мәсьәләләре буенча башкарма комитет тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Башкарма комитет районның рәсми сайтында контроль эшчәнлеккә багышланган махсус бүлектә «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законның 46 статьясындагы 3 өлешендә каралган белешмәләрне урнаштырырга һәм аны актуаль хәлдә тотарга тиеш. <https://login.consultant.ru/link/?req=doc&base=LAW&n=358750&date=25.06.2021&demo=1&dst=100512&fld=134>

Башкарма комитет шулай ук халыкка контроль объектларына куела торган мәжбүри таләпләр турында гражданнарның жыелышларында һәм конференцияләрендә хәбәр итәргә хокуклы.

1.14. Контрольгә алынучы затларны консультацияләү тикшереп торуну башкарырга вәкаләтле вазыйфай зат тарафыннан телефон аша, видео-конференция элементәсе аша, шәхсэн кабул иткәндә йә профилактик чаралар, контроль чаралар үткәру барышында гамәлгә ашырыла һәм 15 минуттан артмаска тиеш.

Гражданнарны шәхси кабул итү жирлек башлыгы һәм (яисә) вазыйфай зат тарафыннан үткәрелә, ул контрольне гамәлгә ашырырга вәкаләтле. Кабул итү урыны, шулай ук кабул итү өчен билгеләнгән көннәр һәм сәгатьләр турында мәгълүмат районның рәсми сайтында контроль эшчәнлеккә багышланган махсус бүлектә урнаштырыла.

Түбәндәге мәсьәләләр буенча консультация бирү телдән яисә язма рәвештә гамәлгә ашырыла:

- 1) төзеклэндерү өлкәсендә контрольне оештыру һәм гамәлгә ашыру;
- 2) әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән контроль чараларны гамәлгә ашыру тәртибе;
- 3) тикшереп торуны башкарырга вәкаләтле вазыйфай затларның гамәлләренә (гамәл кылмавына) шикаять белдерү тәртибе;
- 4) мәжбүри таләпләре булган норматив хокукый актлар (аларның аерым нигезләмәләре) турында мәгълүмат алу, аларның үтәлешен бәяләү контроль чаралар кысаларында башкарма комитет тарафыннан башкарыла.

Контроль астындагы затларны телдән консультацияләү шулай ук гражданның жыелышларында һәм конференцияләрендә дә гамәлгә ашырылырга мөмкин.

1.15. Язма рәвештә консультация бирүне тикшереп торуны вәкаләтле вазыйфай зат түбәндәге очрақларда гамәлгә ашыра:

- 1) контрольдә тотыла торган зат консультация бирү мәсьәләләре буенча язмага җавап бирү турында язма гариза биргән;
- 2) киңәшлешү вакытында куелган сорауларга телдән җавап бирү мөмкин түгел;
- 3) куелган сорауларга җавап өстәмә белешмәләр соратып алуны таләп итә.

Контроль чаралары гамәлгә ашырганда вәкаләтле вазыйфай зат файдалану мөмкинлеге Россия Федерациясе законнары нигезендә чикләнгән мәгълүмат конфиденциальлеген сакларга бурычлы контрольне гамәлгә ашырырга.

Конкрет контроль чараны, вазыйфай затларның контрольне гамәлгә ашыруга вәкаләтле карарларын һәм (яисә) гамәлләрен бәяләүне үз эченә алган мәгълүмат, контроль чараның башка катнашучылары, шулай ук экспертиза, сынаулар кысаларында уздырылган нәтижеләр бирелә алмый.

Тикшерүне башкарырга вәкаләтле мәгълүм вазыйфай затка эверелгән мәгълүмат мәжбүри таләпләргә үтәү мәсьәләләре буенча контрольдә тотыла торган затны бәяләү максатларында башкарма комитет тарафыннан файдаланыла алмый.

Контроль башкарырга вәкаләтле вазыйфай затлар тарафыннан консультацияләргә исәпкә алу журналы алып барыла.

Тикшерелә торган затларның һәм аларның вәкилләренә биш һәм аннан да күбрәк бөтөрләр мөрәҗәгатьләргә башкарма комитеткә кергән очрақта, консультацияләү башкарма комитетының рәсми сайтында контроль эшчәнлеккә багышланган махсус бүлектә урнаштыру, жирлек башлыгы яисә вәкаләтле зат тарафыннан имзаланган язма аңлату юлы белән гамәлгә ашырыла.

3.Контроль чараларны һәм контроль гамәлләргә гамәлгә ашыру

1.16. Төзеклэндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда башкарма комитет күрсәтелгән чаралар кысаларында контроль чараларның һәм контроль гамәлләргә түбәндәге төрләргә үткәрелергә мөмкин:

- 1) Тиешле таләпләр нигезендә контрольдә тотыла торган затның (аның филиаллары, вәкилләргә, аерымланган структур бүлекчәләргә) урнашкан, язма аңлатмалар, инструменталь тикшерү урынында булырга тиешле документларны

карау, сораштыру, теркәү юлы белән) инспекция визиты;

2) рейд тикшерүе (карау, сораштыру, язма аңлатмалар алу, документларны теркәү, инструменталь тикшерү, сынау, экспертиза ярдәмендә);

3) документлар буенча тикшерү (язма аңлатмалар алу, документларны теркәү, экспертиза ярдәмендә);

4) күчмә тикшерү (карау, сораштыру, язма аңлатмалар алу, документларны теркәү, инструменталь тикшерү, сынау, экспертиза ярдәмендә);

5) мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтү (территорияне төзекләндерү өлкәсендә контроль объектлары турындагы белешмәләрне, шул исәптән ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек барышында керә торган белешмәләрне, шулай ук дәүләт һәм муниципаль мәгълүмат системаларында булган белешмәләрне, «Интернет» челтәрендәге белешмәләрне, башка һәркем файдалана алырлык белешмәләрне, шулай ук фото- һәм кинога төшерү, видеоязма функцияләре булган хокук бозуларны теркәү техник чараларының автоматик режимда эшләүче мәгълүматлардан файдаланып, тикшереп торучы затлар тарафыннан бирелә);

6) күчмә тикшерү (тикшерү, инструменталь тикшерү (видеоязма кулланып), сынау, экспертиза ярдәмендә).

1.17. Мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтүне һәм күчмә тикшерүне контрольдә тотыла торган затлардан башка башкарма комитет үткәрә.

1.18. Әлеге Нигезләмәнең 3.1 пунктының 1 - 4 бүлекләрендә күрсәтелгән контроль чаралар планнан тыш чаралар рәвешендә уздырыла.

Планнан тыш контроль чаралар прокуратура органнары белән килештерелгәннән соң гына үткәрелә ала.

1.19. Контрольдәге затлар белән үзара хезмәттәшлек итү белән уздырыла торган контроль чараларны үткәрү өчен түбәндәгеләр нигез булып тора:

1) гражданның һәм оешмаларның мөрәжәгатьләре (гаризалары) , дәүләт хакимияте органнарыннан, жирле үзидарә органнарыннан, массакуләм мәгълүмат чараларыннан мәгълүмат алганда, гражданның һәм оешмаларның мөрәжәгатьләре (гаризалары) кергән очракта закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү турында яисә зыян китерү куркынычы турында белешмәләр булу, шулай ук контроль чаралар үткәрү нәтижәсендә, үзара хезмәттәшлексез контроль чараларны да кертеп, шундый белешмәләрне алу;

2) . Россия Федерациясе Президенты, Россия Федерациясе Хөкүмәтенең конкрет контрольдә тотылган затларга карата контроль чаралар уздыру турындагы йөкләмәсе;

3) законнарның үтәлешен күзәтү кысаларында контроль чара уздыру, кеше һәм гражданның хокукларын һәм ирекләрен прокуратура органнарына кергән материаллар һәм мөрәжәгатьләр буенча үтәү турында прокурор таләбе;

4) Күрсәтмәне үтәү срогын билгеләү бетерү ачыкланган мәжбүри таләпләрне бозу - контрольдә тотылган зат тарафыннан үзенә бирелгән документлар һәм белешмәләр тапшырылмаган очракларда. күрсәтмә белән, яисә тәкъдим ителгәннәр нигезендә документлар һәм белешмәләр эшләп булмыймәжбүри таләпләрне ачыкланган бозуны бетерү турындагы күрсәтмәнең үтәлеше турында нәтижә.

3.5. Контроль чаралар контрольдә тотыла торган зат белән хезмәттәшлек иткәндә уздырыла, ул Башкарма комитетның контроль чараны уздыру турындагы күрсәтмәсе нигезендә уздырыла.

3.6. Башкарма комитетның закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү турындагы яисә зыян китерү куркынычы турындагы белешмәләр нигезендә контроль чара уздыру турында күрсәтмәсе кабул ителгән очракта, мондый күрсәтмә төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыруга вәкаләтле вазыйфай затның контроль чарасын уздыру турында дәлилленгән күзаллавы нигезендә кабул ителә.

3.7. Тикшерелә торган затлар белән үзара хезмәттәшлектән башка уздырыла торган контроль чаралар вәкаләтле затлар тарафыннан тикшереп торуны гамәлгә ашыру өчен жирлек башлыгының биреме, башкарма комитетның эш планнарындагы биреме, шул исәптән «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроле турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән очракларда үткәрелә. <https://login.consultant.ru/link/?req=doc&base=LAW&n=358750&date=25.06.2021&demo=1>

Гражданнарга, юридик затларга һәм индивидуаль эшкуарларга карата контроль чаралар «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә тикшереп торырга вәкаләтле вазыйфай затлар тарафыннан

үткәрелә. <https://login.consultant.ru/link/?req=doc&base=LAW&n=358750&date=25.06.2021&demo=1>

3.8. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне оештырганда һәм гамәлгә ашырганда башкарма комитет әлеге документлар һәм (яисә) белешмәләр булган оешмалар карамагында булган башка органнардан яисә күрсәтелгән органнардан ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында, шул исәптән электрон рәвештә, түләүсез нигездә документлар һәм (яисә) белешмәләр ала.

3.9. Күрсәтелгән документлар һәм (яисә) белешмәләр исемлеге, аларны тапшыру тәртибе һәм сроклары Россия Федерациясе Хөкүмәтенен 2016 елның 19 апрелендәге 724-р номерлы боерыгы белән расланган документлар һәм (яисә) дәүләт контроле (күзәтчелеге) органнары, жирле үзидарә органнары яки дәүләт органнары яки жирле үзидарә органнары карамагындагы оешмалар тарафыннан тикшерүләр оештырганда һәм үткәргәндә ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында сорала торган һәм алына торган мәгълүмат исемлеге белән билгеләнгән документлар һәм (яисә) белешмәләр булган оешмалар исемлеге, шулай ук ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында дәүләт контроле (күзәтчелеге) органнары яки (яисә) күрсәтелгән органнар карамагында булган һәм (яисә) дәүләт контроле төрләрен, дәүләт контролен гамәлгә ашырганда һәм контролен гамәлгә ашырганда шушы белешмәләр булган һәм (яисә) белешмәләр булган ведомстволар һәм (яисә) башка органнардан алына торган документларны һәм (яисә) белешмәләрне һәм (яисә) белешмәләрне тапшыру кагыйдәләре белән билгеләнгән. <https://login.consultant.ru/link/?req=doc&base=LAW&n=378980&date=25.06.2021&demo=1&dst=100014&fld=134>

3.10. Ничшиксез эшмәкәр, контрольдә тотылган затлар булган граждан һөжүм иткән очракта, башкарма комитетта контроль чара уздырганда булу мөмкинлеген булмау турында мәгълүмат тапшырырга хокуклы, шуңа бәйле рәвештә контроль чараны үткәрү индивидуаль эшкүар, гражданның Башкарма комитетында (эмма 20 көннән дә артык түгел) әлегә мөрәжәгатькә сәбәп булган хәлләрне бетерү өчен кирәкле срокка күчерелә, бер үк вакытта түбәндәге шартларны үтәү керә:

- 1) контрольдә тотыла торган затның яисә аның вәкиленең булмавы төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыруга вәкаләтле вазыйфай затның контроль чарасын уздырганда мәжбүри таләпләрне үтәвен бәяләүгә комачауламый, шул ук вакытта контрольдә тотыла торган затның контроль чараны уздыру турында тиешенчә хәбәр ителгән булуы шарт;
- 2) закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү яисә фактта китертү турыдан-туры куркыныч билгеләре булмау;
- 3) контроль чара уздырганда контрольдә тотылучы затның булмавы (контрольдә тотыла торган затның авыруы, аның командировкасы һ.б.) өчен житди сәбәпләр бар.

3.11. Күчмә тикшерүне үткәрү срогы 10 эш көненнән артмаска тиеш.

Күчмә тикшерү барышында кече эшкүарлыкның бер субъектына карата багланышларның гомуми срогы кече предприятие өчен 50 сәгатьтән һәм микропредприятие өчен 15 сәгатьтән арта алмый.

Россия Федерациясенә берничә субъекты территориясендә үз эшчәнлеген гамәлгә ашыручы оешмага карата күчмә тикшерү үткәрү срогы оешманың һәр филиалы, вәкиллеге, аерымланган структур бүлекчәсе яисә житештерү объекты буенча аерым билгеләнә.

3.12. Контроль чаралар үткәрүнең барлык очракларында контроль гамәлләрне башкарырга вәкаләтле вазыйфай затлар һәм контроль гамәлләрне башкаруга жәлеп ителә торган затлар тарафыннан мәжбүри таләпләрне үтәүне (бозуны) дәлилләр өчен фотога төшү, аудио- һәм видеога язу, вазыйфай затлар үткәргән контроль чараны уздыруга вәкаләтле геодезик һәм картометрик үлчәүләр кулланылырга мөмкин. Фотога төшерү, аудио- һәм видеога яздыру, геодезик һәм картометрик үлчәүләр һәм әлегә максатлар өчен файдаланылган техник чаралар турында мәгълүмат контроль чара нәтижәләре буенча төзелә торган актта һәм контроль чара кысаларында үткәрелә торган контроль гамәл нәтижәләре буенча төзелә торган беркетмәдә чагыла.

3.13. <https://login.consultant.ru/link/?req=doc&base=LAW&n=358750&date=25.06.2021&demo=1&dst=100998&fld=134>Контроль чара нәтижәләренә контрольдә тотыла торган зат тарафыннан мәжбүри таләпләрне үтәүне бәяләү, мәжбүри таләпләрне бозуларны кисәтү һәм (яисә) аларны бозуларны туктату өчен шартлар тудыру, бозылган хәлне торгызу, вәкаләтле органнарга яисә вазыйфай затларга жаваплылыкка жәлеп итү турындагы мәсьәләне карау һәм (яисә) башкарма комитетта «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законның 90 статьясындагы 2 өлешендә каралган чараларны куллану өчен мәгълүмат жиберү

керә.

3.14. Контрольле зат белән үзара хезмәттәшлекне күздә тоткан контроль чараны уздыру тәмамлангач, контроль чара акты төзелә. Мондый чараны уздыру нәтижәләре буенча мәжбүри таләпләрне бозу ачыкланган очракта, актта нәкъ менә нинди мәжбүри таләп бозылган, нинди норматив хокукый акт һәм аның структур берәмлеге билгеләнгән, дип күрсәтелә. Ачыкланган хокук бозулар бетерелгән очракта, актта контроль чарасын үткәрү тәмамланганчы, аны бетерү факты күрсәтелә. Мәжбүри таләпләрне бозуның дәлилләре булган документлар, башка материаллар актка беркетелергә тиеш. Контроль чара уздырганда тугырылган тикшерү кәгазьләре актка теркәлә.

Акты рәсмиләштерү Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнмәгән очракта, мондый чараны уздыру тәмамланган көнне контроль чараны уздыру урынында башкарыла.

Прокуратура органнары тарафыннан килештерелгән контроль чара акты контроль (күзәтчелек) чараларының Бердәм реестры аша турыдан-туры аны рәсмиләштергәннән соң прокуратура органнарына жибәрелә.

3.15. Контроль чаралар турында мәгълүмат контроль (күзәтчелек) чараларының бердәм реестрында урнаштырыла.

3.16. Контроль башкарырга вәкаләтле вазыйфаи затлар турында контрольдә тотыла торган затларга мәгълүмат житкерү һәм кабул ителә торган карарлар күрсәтелгән гамәлләр һәм контроль (күзәтчелек) чараларының Бердәм реестрында күрсәтелгән гамәлләр турында белешмәләр урнаштыру, шулай ук аларны контрольдә тотучы затларга дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтү һәм дәүләт һәм муниципаль функцияләргә башкару өчен электрон формада кулланыла торган мәгълүмат системаларының мәгълүмати-технологик хезмәттәшлеген тәмин итә торган инфраструктура ярдәмендә, шул исәптән «Бердәм дәүләт мәгълүмат системасы» аша да, житкерү юлы белән гамәлгә ашырыла. портал дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр (функцияләр)» (алга таба - бердәм) портал дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр) һәм (яисә) региональ хезмәтләр аша портал дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр.

Контрольләшүче зат булган эшкуарлык эшчәнлеген гамәлгә ашырмаган граждан контроль астындагы затның электрон почтасы адресына документлар алу кирәклегенә турында хәбәрнамә юллаган очракта яисә башкарма комитетның контрольдә тотыла торган затның электрон почтасы адресы турында белешмәләр булмаса һәм аңа документларны дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталы аша электрон рәвештә юллау мөмкинлегенә (әгәр затның бердәм идентификация һәм аутентификация системасында теркәлү процедурасын узу тәмамланмаган очракта) юлы белән тикшереп торырга вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан башкарылган эшләр турында хәбәр итә. Күрсәтелгән граждан документларны кәгазь чыганакта жибәрергә хокуклы.

Контрольдә торучы затка контрольне, гамәлләрне һәм кабул ителә торган карарларны гамәлгә ашыруга вәкаләтле вазыйфаи затлар турында хәбәр итү, документлар һәм белешмәләр жибәрү, шул исәптән кәгазь чыганакта, контрольдә тотыла торган затка электрон рәвештә мәгълүмат бирү мөмкин булмаган очракта яисә соратып алына торган заттан соратып алына торган затка

мәгълүмат бирү мөмкин булмаган очракта, гамәлгә ашырылырга мөмкин.

3.17. Тикшеренү чарасын үткәргәндә мәжбүри таләпләрне бозулар ачыкланмаган очракта, бу хакта белешмәләр контроль (күзәтчелек) чараларының бердәм реестрына кертелә. Тикшерүне гамәлгә ашыруга вәкаләтле вазыйфаи зат мәжбүри таләпләрне үтәү буенча тәкъдимнәр бирергә, закон саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычын профилактикалауга юнәлдерелгән башка чаралар үткәрергә хокуклы.

3.18. Мәжбүри таләпләрне бозуларның контроль чараларын уздырганда тикшереп торучы зат тарафыннан Россия Федерациясе законнарында каралган вәкаләтләр чикләрендә башкарма комитет (тикшереп торырга вәкаләтле вазыйфаи зат) ачыкланган очракта түбәндәгеләр тиеш:

1) контрольдә тотыла торган затка, аларны бетерүнең тиешле срокларын күрсәтеп һәм (яисә) закон саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерүне булдырмау чараларын уздыру турында ачыкланган хокук бозуларны бетерү турында күрсәтмә бирергә;

2) закон саклана торган кыйммәтләргә (зыян) китерүне булдырмау яисә аны туктату буенча Россия Федерациясе законнарында каралган чараларны кичекмәстән кабул итәргә һәм гражданнарны, оешмаларны закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычы булу һәм аны булдырмау ысуллары турында мәгълүмат житкерү буенча, контроль чараны үткәргәндә гражданның, төзекләндерү өлкәсендә контроль объектына ия булган һәм (яисә) файдаланыла торган оешманың эшчәнлегә закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерә торган зыян яки мондый зыян (зыян) китерелгән зыян (зыян) китерелгән очракта, аны булдырмау ысуллары булу турында мәгълүмат житкерүне;

3) контроль чара барышында жинаять яисә административ хокук бозу билгеләре ачыкланганда тиешле мәгълүматны үз компетенциясе нигезендә дәүләт органына жиберергә яисә тиешле вәкаләтләр булганда гаепле затларны законда билгеләнгән җаваплылыкка җәлеп итү чараларын күрергә;

4) мәжбүри таләпләрне ачыкланган бозуларны юкка чыгаруны тикшереп торучы гамәлгә ашыру, мәжбүри таләпләрне бозуларны кисәтү, закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерергә мөмкин булган зыянны булдырмау чараларын күрергә, күрсәтмәне үтәмәгән очракта, күрсәтмәне мәжбүри үтәүне таләп итеп, судка мөрәҗәгать иткәнчегә кадәр аның үтәлешен тәмин итү буенча чаралар күрергә, эгәр мондый чара законнарда каралган булса;

5) мәжбүри таләпләрне үтәү, закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычын профилактикалауга юнәлдерелгән башка чаралар уздыру буенча тәкъдимнәр бирү турындагы мәсьәләне карарга.

3.19. Тикшереп торучы гамәлгә ашыручы вазыйфаи затлар төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда федераль башкарма хакимият органнары һәм аларның территориаль органнары, Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органнары, жирле үзидарә органнары, хокук саклау органнары, оешмалар һәм гражданнар белән билгеләнгән тәртиптә эш итәләр.

Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыру кысаларында контроль

чара уздыру барышында закон таләпләрен бозу ачыкланган очракта, Россия Федерациясе законнарында административ һәм башка жаваплылык каралган, контроль чара актында ачыкланган хокук бозу билгеләре булу турында мәгълүмат күрсәтелә. Тикшерүне гамәлгә ашыруга вәкаләтле вазыйфай затлар күрсәтелгән актың күчermәсен тиешле жаваплылыкка тартырга вәкаләтле хакимият органына юллы.

3.20. Муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда шикаятьләр бирүнең судка кадәрге тәртибе кулланылмый.

4.Төзекләндерү өлкәсендә контрольнең төп күрсәткечләре һәм аларның максатчан күрсәткечләре

31.07.2020 Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыруның нәтижәлелеген һәм нәтижәлелеген бәяләү «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законның 30 статьясы нигезендә гамәлгә ашырыла.

1.20. Контроль төренең төп күрсәткечләре һәм аларның максатчан күрсәткечләре, төзекләндерү өлкәсендә контроль өчен индикатив күрсәткечләр жирлек Советы тарафыннан раслана.

Төзеклэндерү өлкәсендә муниципаль өлкәдә мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары исемлеге

Төзеклэндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары түбәндәгеләрдән гыйбарәт:

1. Жирлекне төзеклэндерү кагыйдәләре бозылу билгеләрен ачыклау.
2. Социаль, инженерлык һәм транспорт инфраструктуралары объектларыннан һәм федераль законнарда һәм Россия Федерациясенең башка норматив хокукый актларында, инвалидларның файдалана алуын тәмин итү максатларында чыгарылган Россия Федерациясе субъектларының законнарында һәм башка норматив хокукый актларында билгеләнгән хезмәтләрдән инвалидларның файдалана алуын тәмин итүгә карата мәжбүри таләпләр бозылу билгеләрен ачыклау.
3. Дәүләт хакимияте органнарыннан, жирле үзидарә органнарыннан, юридик затлардан, ижтимагый берләшмәләрдән, индивидуаль эшкуарлардан, гражданнардан, мәжбүри таләпләрне бозуның һәм (яисә) закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычының булуын дәлилли ала торган гамәлләр (гамәл кылмау) турында массакүләм мәгълүмат чараларыннан алыну.
4. Контроль чара йомгаклары буенча бирелгән мәжбүри таләпләрне ачыкланган бозуларны бетерү турындагы күрсәтмәнең билгеләнгән срокта үтәлеше турында мәгълүмат булмау.

Төзеклэндерү өлкәсендә муниципаль контроль өлкәсендә ТӨП
КҮРСӘТКЕЧЛӨР һәм аларның максатчан күрсәткечләре, индикатив
күрсәткечләр

1. Төзеклэндерү өлкәсендә муниципаль контроль өлкәсендә төп күрсәткечләр һәм аларның максатчан күрсәткечләре:

Төп күрсәткечләр	Максатчан мәгънәләр (%)
мәжбүри таләпләрне ачыкланган очраклардан мәжбүри таләпләрне бозуның бетерелгән өлеше	70-80
Контроль орган гамәлләренә (гамәл кылмавына) һәм (яисә) аның вазыйфаи затларына кергән шикаятьләрнең гомуми саныннан контроль чаралар уздырганда нигезлэнгән шикаятьләр өлеше	0
Суд тарафыннан юкка чыгарылган контроль чаралар нәтижәләре буенча кабул ителгән карарлар өлеше карарларның гомуми саныннан	0

2. Төзеклэндерү өлкәсендә муниципаль контроль өлкәсендә индивидуаль күрсәткечләр:

- 1) муниципаль контроль органына кергән мәжбүри таләпләрне бозу турында гражданнар һәм оешмаларның мөрәжәгатьләре саны (3);
- 2) планнан тыш контроль чараларының муниципаль контроль органы тарафыннан уздырылган саны (3);
- 3) муниципаль контроль органы тарафыннан планнан тыш контроль чарасын үткөрүне килештерү турында прокуратура органнары кабул иткән карарлар саны (3);
- 4) муниципаль контроль органы тарафыннан ачыкланган мәжбүри таләпләрне бозуларның саны (3);
- 5) мәжбүри таләпләрне юкка чыгару саны (3);
- 6) контроль чара актына карата алынган каршылыклар саны (0);
- 7) мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерү турында муниципаль контроль органы тарафыннан бирелгән күрсәтмәләр саны (3).